

94(100)/1939/1945"

С 88

Олена Стяжкіна

РОКАДА: ЧОТИРИ НАРИСИ З ІСТОРІЇ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ

ДУХ І ЛІТЕРА

ДРУГА СВІТОВА

Український інститут національної пам'яті

Олена Стяжкіна

РОКАДА: ЧОТИРИ НАРИСИ З ІСТОРІЇ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ

ДУХ І ЛІТЕРА

УДК 94+930.2(477+4)“19”

C889

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКИХ ГУМАНІТАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО ЄВРЕЙСТВА
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

C889 **Стяжкіна Олена.** Рокада: чотири нариси з історії Другої світової. – К.:
ДУХ І ЛІТЕРА, 2020. – 272 с. (Сер. «Друга світова»)

ISBN 978-966-378-764-0

У книжці «Рокада: чотири нариси з історії Другої світової» йдеться про необхідність українського погляду в історієписанні війни. У тому числі, й про формування європейської перспективи для аналізу подій, й про повернення суб'єктності спільнотам і людям, які були привласнені чужими історичними наративами.

В першому нарисі розглядаються проблеми зміни методологічної оптики дослідження Другої світової війни. Другий нарис відображає стан безперервної війни як складової політики радянської влади в 1920-1930-ті роки. Третій представляє аналіз схожості та відмінності окупаційних режимів на українських землях кінця 1930-1940-х рр. У четвертому прослідковуються взаємини між радянською державою та різними спільнотами після війни, коли влада формувала запобіжники для усіх видів соціальних та національних солідарностей.

Для істориків, студентів та усіх зацікавлених проблемами дослідження Другої світової війни.

Рецензенти:

Тамара Вронська, докторка історичних наук

Ірина Грідіна, докторка історичних наук

Видання книги стало можливим за підтримки

Видавці: *Костянтин Сігов, Леонід Фінберг*

Відповідальна за випуск: *Анастасія Негрузька*

Редактор та коректор: *Оксана Жмир*

Верстка: *Світлана Невдаценко*

Дизайн обкладинки: *Галина Ліхтенштейн*

На обкладинці використано роботу з циклу «Покинуті вікна» (2020)

художниці *Олени Турянської*

© Український інститут національної пам'яті

© О. Стяжкіна, 2020

© ДУХ І ЛІТЕРА, 2020

ISBN 978-966-378-764-0

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	5
Нарис 1	
Друга світова війна в житті та смерті українців: спроба налаштування методологічної оптики.....	13
Нарис 2	
Режим безперервної війни: мобілізація, мілітаризація та практики підтримання неоголошеного надзвичайного стану у підрадянській Україні 1920 - початку 1940-х років...	43
Нарис 3	
Окупаційні режими на українських землях: постання і руйнації/стабілізації та подібності й відмінності.....	89
Нарис 4	
Україна у 1943-1953 роках: практики рерадянзації й неочікувані зміни незавершеної війни.....	163
Список умовних скорочень.....	262
Іменний покажчик.....	265